

*Буде затверджено і введено в дію
з моменту отримання
ліцензії Національного банку України
на надання фінансових послуг*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом Директора
ТОВ «ФІНЮНІОН»
№ _____ від _____

НЕ ЗАТВЕРДЖЕНА ВЕРСІЯ ДОКУМЕНТУ
*(оскільки ТОВ «ФІНЮНІОН» не є станом на 12.06.2024
надавачем фінансових послуг, а лише заявником в розумінні
Постанови Національного банку України №199 від 29.12.2023)*

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРАВИЛА НАДАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНЮНІОН»

м. Київ
2024 рік

ЗМІСТ

ЗМІСТ	2
1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	3
2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ З ГОТІВКОВОЮ ІНОЗЕМНОЮ ВАЛЮТОЮ	5
3. ПОРЯДОК УСТАНОВЛЕННЯ КУРСІВ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ГОТІВКОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ ЗА ГОТІВКОВІ ГРИВНІ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ВИДАЧІ/НАДАННЯ ДОКУМЕНТУ, ЯКИМ ОФОРМЛЯЮТЬСЯ ВАЛЮТНО-ОБМІННІ ОПЕРАЦІЇ.....	8
4. ЗАХОДИ ЩОДО ПЕРЕВІРКИ КЛІЄНТА З МЕТОЮ ВИЯВЛЕННЯ ПІДОЗРЛИХ АБО ПОРОГОВИХ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ	12
5. ПОРЯДОК ПІДКРІПЛЕННЯ ГОТІВКОВОЮ ІНОЗЕМНОЮ ВАЛЮТОЮ ТА ГОТІВКОВИМИ ГРИВНЯМИ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ТОВАРИСТВА	15
6. ПЕРЕЛІК ВІДПОВІДАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПРАВО ЗДІЙСНЮВАТИ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ.....	15
7. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ВАЛЮТНО-ОБМІННИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА ДЕНЬ.....	15
8. ОПИС ЗАВДАНЬ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВИКОНАННЮ ПІДРОЗДІЛАМИ ТОВАРИСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ВАЛЮТНО-ОБМІННИХ ОПЕРАЦІЙ.....	15
9. ПОРЯДОК ВЗАЄМОДІЇ МІЖ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ТОВАРИСТВА ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ В ГОТІВКОВІЙ ФОРМІ.....	16
10. ПОРЯДОК ДОСТУПУ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ - ФІЗИЧНИХ ОСІБ ДО ДОКУМЕНТІВ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПОВ'ЯЗАНОЇ ІЗ НАДАННЯМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ ..	16
11. ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ КАСОВИХ ДОКУМЕНТІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯМ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ У ГОТІВКОВІЙ ФОРМІ.....	17
12. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ З ГОТІВКОЮ	17
13. ПОРЯДОК ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗАЙНЯТИХ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЮ РОБОТОЮ З КЛІЄНТАМИ	17
ЗВІТНА ДОВІДКА	23

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Дане Положення регламентує порядок організації та правові засади надання фінансових послуг, а саме провадження діяльності з торгівлі валютними цінностями в ТОВАРИСТВІ З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФІНІОНІОН» (далі – Товариство), на підставі ліцензії Національного банку України на здійснення валютних операцій в частині торгівлі валютними цінностями в готівковій формі від _____ року № _____.

1.2. Метою цього Положення є встановлення загального порядку проведення торгівлі валютними цінностями у Товаристві у відповідності до законодавства України та нормативних документів Національного банку України, а саме відповідно до:

- Цивільного кодексу України;
- Закону України «Про валюту і валютні операції»;
- Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії»;
- Закону України «Про банки і банківську діяльність»;
- Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення»;
- Постанови Національного банку України «Про затвердження Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України» від 02.01.2019 року №1;
- Постанови Національного банку України «Про затвердження Правил організації статистичної звітності, що подається до Національного банку України в умовах особливого періоду» від 18.12.2018 року №140;
- Постанови Національного банку України «Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями» від 02.01.2019 року №2;
- Постанови Національного банку України «Про затвердження Правил з організації захисту приміщень небанківських установ в Україні» №100 від 06.10.2017 року.
- Інших нормативно-правових актів, які регулюють проведення валюто-обмінних операцій.

1.3. Товариство здійснює валютні операції на підставі ліцензії Національного банку України.

1.4. У цьому Положенні терміни вживаються в таких значеннях:

- **валютні цінності** - національна валюта (гривня), іноземна валюта;
- **Товариство** - це фінансова установа, яка на підставі відповідної ліцензії має право здійснювати діяльність з надання одного або декількох з таких видів фінансових послуг. Товариство надає фінансову послугу з торгівлі валютними цінностями та/або інші фінансові послуги, якщо вони є валютними операціями, на підставі ліцензії Національного банку України (далі – Національного банку) на здійснення валютних операцій згідно з вимогами, встановленими Законом України «Про валюту і валютні операції»;
- **фінансова послуга** - операція або декілька операцій, пов'язаних однією правовою метою, з фінансовими засобами, що здійснюються в інтересах інших осіб, ніж надавач такої фінансової послуги, а також послуги, прямо визначені спеціальними законами як фінансові послуги;

- **суб'єкти валютних операцій** - резиденти та (або) нерезиденти, які здійснюють валютні операції;
- **операційний день** - частина робочого дня Товариства, протягом якої приймаються від клієнтів документи, необхідні для здійснення операцій з валютними цінностями, та можна, за наявності технічної можливості, здійснити їх обробку, передачу та виконання. Тривалість операційного дня встановлюється Фінансовою установою самостійно та закріплюється в їх внутрішніх нормативних актах;
- **операція сторно** - операція з повернення клієнту відповідної суми коштів у національній або іноземній валюті протягом 15 хвилин після проведення валютної операції в разі відмови клієнта від валютно-обмінної операції;
- **програмно-технічні засоби Товариства** - програмно-технічні засоби (комплекси), функціональні можливості яких забезпечують здійснення контролю за обсягами проведення валютно-обмінних операцій у межах Товариства;
- **програмний реєстратор розрахункових операцій (ПРРО)** - програмний, програмно-апаратний або програмно-технічний комплекс у вигляді технологічного та/або програмного рішення, що використовується на будь-якому пристрої та в якому фіскальні функції реалізовані через фіскальний сервер контролюючого органу і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з приймання готівки для виконання платіжних операцій. Контролюючий орган забезпечує безоплатне програмне рішення для використання суб'єктом господарювання;
- **пункт обміну іноземних валют Товариства (ПОВ)** - це структурний підрозділ, який відкривається Товариством з метою здійснення торгівлі іноземною валютою в готівковій формі;
- **робоче місце касира** - місце працівника Товариства, який здійснює операції із валютними цінностями;
- **торгівля валютними цінностями** - операції з купівлі, продажу або обміну валютних цінностей, що здійснюються у готівковій формі;
- **незначний розмір валютної операції (далі - незначний розмір)** - розмір валютної операції (в еквіваленті за офіційним курсом гривні до іноземних валют, установленим Національним банком на дату здійснення операції), який є меншим за розмір, установлений для фінансових операцій, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу згідно із законодавством у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення;
- **реєстратор розрахункових операцій (РРО)** - пристрій або програмно-технічний комплекс, в якому реалізовані фіскальні функції і який призначений для реєстрації розрахункових операцій при продажу товарів (наданні послуг), операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі та/або реєстрації кількості проданих товарів (наданих послуг), операцій з видачі готівкових коштів держателям електронних платіжних засобів та з приймання готівки для виконання платіжних операцій. До реєстраторів розрахункових операцій належать: електронний контрольно-касовий апарат, електронний контрольно-касовий реєстратор, вбудований електронний контрольно-касовий реєстратор, комп'ютерно-касова система, електронний таксометр, автомат з продажу товарів (послуг) тощо;

➤ **резиденти** - фізичні особи - фізичні особи - громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства, біженці, особи, які потребують додаткового захисту, які мають постійне місце проживання на території України, що підтверджується відповідним документом, до якого згідно із законодавством України включено інформацію про місце проживання особи на території України, уключаючи паспорт/паспортний документ або документ, що його замінює, посвідку на постійне проживання, у тому числі ті, які тимчасово перебувають за кордоном, фізичні особи- підприємці, зареєстровані згідно із законодавством України;

➤ **нерезиденти** - фізичні особи - фізичні особи (іноземні громадяни, громадяни України, особи без громадянства), які мають постійне місце проживання за межами України (реєстрацію), у тому числі ті, що тимчасово перебувають на території України;

➤ Інші терміни вживаються в значеннях, визначених законодавством України.

1.5 Товариство здійснює такі операції з валютними цінностями:

➤ **купівля у фізичних осіб** - резидентів і нерезидентів готівкової іноземної валюти за готівкові гривні;

➤ **продаж фізичним особам** - резидентам і нерезидентам готівкової іноземної валюти за готівкові гривні.

2. ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ РОБОТИ ФІНАНСОВОЇ УСТАНОВИ З ГОТІВКОВОЮ ІНОЗЕМНОЮ ВАЛЮТОЮ

2.1 В Положенні розглядаються наступні валютно-обмінні операції з іноземною валютою: купівля у фізичних осіб резидентів і нерезидентів готівкової іноземної валюти за готівкові гривні; продаж фізичним особам резидентам і нерезидентам готівкової іноземної валюти за готівкові гривні

Конвертація готівкової іноземної валюти відділеннями фінансової установи не здійснюється валютно-обмінні операції для фізичних осіб здійснюється у ПОВ Товариства. Захист приміщень Товариства забезпечується технічним станом та організацією охорони цих приміщень.

2.2. Робоче місце касира каси Товариства, пункту обміну валюти має бути обладнане таким чином, щоб клієнт міг спостерігати за перерахуванням готівки.

2.3. Робоче місце касира каси Товариства має бути обладнано системою відеоспостереження з обов'язковою реєстрацією та архівацією відеосигналу строком не менше ніж 14 діб робоче місце касира, зону клієнтів біля робочого місця касира та вхід/вихід клієнтів до/з приміщень Товариства.

2.4. Здійснює валютно-обмінні операції на підставі ліцензії Національного банку.

2.5. Реєстрація ПРРО/РРО здійснюється в контролюючому органі за основним місцем обліку суб'єкта господарювання як платника податків. Для реєстрації ПРРО/РРО суб'єкт господарювання або представник суб'єкта господарювання подає до контролюючого органу заяву про реєстрацію реєстраторів розрахункових операцій за формою № 1-РРО, затвердженою Наказом Міністерства фінансів № 547 від 16.06.2016.

2.6. Товариство та пункти обміну валюти мають право розпочинати роботу:

➤ після реєстрації ПРРО/РРО в органі державної влади, що реалізує податкову та митну політику;

➤ за наявності документа, що підтверджує право власності на приміщення, в якому розміщені відокремлені підрозділи та пункти обміну валюти, або право оренди (суборенди) на це приміщення на строк не менше ніж один рік.

2.7. Платіжні пристрої під час їх використання Товариством для здійснення валютно-обмінних операцій повинні відповідати вимогам щодо ПРРО/РРО, установленим Законом України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» та постановою Кабінету Міністрів України від 02 березня 2016 року № 149 «Про вимоги щодо реалізації фіскальних функцій реєстраторами розрахункових операцій та дотримання вимог щодо забезпечення виконання фіскальних функцій програмними реєстраторами розрахункових операцій для окремих сфер застосування».

2.8. Товариству заборонено здійснювати валютно-обмінні операції у касах ПОВ, відокремлених підрозділах,:

- без застосування ПРРО/РРО;
- у разі виходу з ладу ПРРО/РРО;
- у період відсутності зв'язку між програмним РРО та фіскальним сервером контролюючого органу
- тимчасового відключення електроенергії;
- відсутності інтернету ;
- в разі виходу з ладу системи технологічного відеоконтролю.

Будь-який заново встановлений ПРРО/РРО має бути зареєстрований у територіальному органі державної влади, що реалізує податкову та митну політику в порядку, установленому для первинної його реєстрації. Товариство та його ПОВ заборонено здійснювати будь-які валютні операції з використанням російських рублів та/або білоруських рублів.

2.9. У касі відокремленого підрозділу пункті обміну валюти Товариства зберігаються такі документи:

- 1) копію наказу (розпорядження) Товариства про встановлення курсів купівлі та продажу іноземних валют, банківських металів;
- 2) перелік валютно-обмінних операцій, операцій з банківськими металами, які здійснює каса Товариства відокремленого підрозділу, пункту обміну валюти;
- 3) повідомлення про обов'язковість здійснення касиром операції сторно протягом 15 хвилин після проведення валютно-обмінної операції в разі звернення клієнта з відмовою від здійсненої валютно-обмінної операції за умови наявності квитанції про здійснення валютно-обмінної операції/документа, який друкується РРО та застосовується для обліку та реєстрації валютно-обмінних операцій;
- 4) витяг із наказу про встановлення тарифів комісійної винагороди за здійснення операції з обміну готівки однієї іноземної валюти на іншу іноземну валюту, операцій «інкасо» небанківської установи;
- 6) повідомлення про касира каси, який здійснює валютно-обмінні операції (прізвище, ініціали);
- 7) копію ліцензії/витягу з реєстру осіб, яким видано ліцензію на здійснення валютних операцій;
- 8) місцезнаходження каси Товариства, відокремлених підрозділів, пункту обміну валюти;

9) контактну інформацію Товариства [із зазначенням місцезнаходження, номера телефону або телефону "гарячої лінії" (за наявності), адреси електронної пошти, посилання на інтернет-сторінку банку, небанківської установи (за наявності)] для направлення (подання) звернень клієнтів до банку, небанківської установи;

10) контактну інформацію Національного банку (із зазначенням місцезнаходження, номера телефону універсальної «гарячої лінії», адреси електронної пошти, посилання на сторінку офіційного Інтернет-представництва Національного банку) для направлення (подання) звернень клієнтів банку, небанківської установи до Національного банку;

11) ознаки значного зношення/пошкодження банкнот іноземної валюти, які приймаються Товариством, пунктами обміну валюти на території України (Додаток 1 до цього Положення).

Інформація, зазначена в 2.10 цього Положення, може розміщуватися в доступному для огляду клієнтами місці на електронних пристроях та має відповідати змісту рішень, прийнятих та оформлених у вигляді паперового або електронного документа.

2.10. Касир каси відокремленого підрозділу небанківської установи, пункту обміну валюти на робочому місці повинен мати документ, що посвідчує його особу та/або службове посвідчення.

2.11. Режим роботи пункту обміну валюти встановлює Товариства.

2.12. Товариство з метою організації безперебійної роботи кас відокремлених підрозділів, пунктів обміну валюти має право самостійно встановлювати для них розмір авансу в готівковій іноземній валюті та готівкових гривнях і до початку робочого дня, включаючи вихідні й святкові дні, забезпечують їх коштами відповідно до встановлених обсягів.

2.13. Товариство зобов'язане здійснювати підкріплення кас відокремлених підрозділів, пунктів обміну валюти іноземною валютою не пізніше десятого дня після початку здійснення валютних операцій відповідним відокремленим підрозділом, пунктом обміну валюти.

2.15 Товариство зобов'язане встановити максимальну суму залишків іноземної валюти та гривень у касах пункту обміну валюти Товариства в неробочий час в обов'язку, що має забезпечити їх роботу протягом робочого дня. Залишки валютних цінностей можуть перевищувати встановлену максимальну суму у вихідні й святкові дні.

2.16. Залишки валютних цінностей, що перевищують установлену максимальну суму в робочий день, підлягають інкасації в цей день, а у вихідні й святкові дні - не пізніше наступного робочого дня Товариства.

Якщо пункти обміну валюти працюють цілодобово, то закінченням робочого дня вважається початок операційного (робочого) дня Товариства.

2.17. Товариству забороняється встановлювати обмеження щодо номіналу та року емісії банкнот іноземної валюти, які є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави, із якою здійснюються валютно-обмінні операції.

2.18. Товариство зобов'язане приймати платіжні банкноти іноземної валюти, які за дизайном і елементами захисту повністю відповідають зразкам та описам, що наведені на сторінках офіційних сайтів центральних/національних банків іноземних держав, і не мають ознак значного зношення або набули під час обігу одну чи кілька ознак зношення, визначених у Правилах визначення платіжних ознак та обміну банкнот, розмінних та обігових монет національної валюти України, які затверджені Постановою Національного

банку №134 від 03.12.2018 року (Додаток 1 до цього Положення).

2.19. Валютно-обмінні операції з монетами іноземних держав касами Товариством не здійснюються.

2.20. Працівник Товариства, який здійснює валютно-обмінні операції зобов'язаний перевірити справжність банкнот іноземної валюти з використанням лічильників сортувальників банкнот з функцією контролю ультрафіолетового інфрачервоного та магнітного захисту та або приладів (детекторів), що забезпечують збільшення зображень, візуалізацію ультрафіолетового та інфрачервоного захисту та магнітний контроль. Іноземна валюта, справжність якої підтверджена з використанням рахувальних машин та детекторів валюти та інших вище вказаних приладів, повинні прийматись до обміну

2.21. Наказом директора Товариства затверджується перелік касирів, які мають право здійснювати валютно-обмінні операції.

2.22. Товариству заборонено здійснювати валютно-обмінні операції з банкнотами (банкнотами) та монетами Центрального банку Російської Федерації із зображенням мап, символів, будівель, пам'ятників, пам'яток археології, архітектури, історії, краєвидів та будь-яких інших об'єктів, розташованих на окупованих Російською Федерацією адміністративно-територіальних одиницях України, та/або які містять тексти, пов'язані з окупацією Російською Федерацією адміністративно-територіальних одиниць України.

2.23. Установа під час здійснення валютного обмінних операцій:

- ❖ Здійснює документальне оформлення кожної валютно-обмінної операції;
- ❖ Здійснює своєчасне відображення валютно-обмінних операцій у бухгалтерському обліку;
- ❖ Забезпечує належний внутрішній контроль валютно-обмінними операціями;
- ❖ Створює безпечні умови для роботи з готівкою та її зберіганням;

3. ПОРЯДОК УСТАНОВЛЕННЯ КУРСІВ КУПІВЛІ-ПРОДАЖУ ГОТІВКОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ ВАЛЮТИ ЗА ГОТІВКОВІ ГРИВНІ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ТА ВИДАЧІ/НАДАННЯ ДОКУМЕНТУ, ЯКИМ ОФОРМЛЯЮТЬСЯ ВАЛЮТНО-ОБМІННІ ОПЕРАЦІЇ

3.1. Відділення Товариства здійснюють валютно-обмінні операції за курсами купівлі та продажу іноземних валют, які діють на час проведення операції та розміщені в касі пункту обміну валют в доступному для клієнтів в місці. Товариство щоденно на початку робочого дня встановлює наказом курси купівлі та продажу іноземних валют і має право змінювати їх протягом дня. Наказі про встановлення зміну курсів валют та продажу іноземних валют мають бути зазначені дата, час (година, хвилина та секунди) з якого діють встановлені змінені курси купівлі та продажу іноземних валют за гривні.

3.2. Керівник Товариства має право визначати уповноважену особу/уповноважених осіб, яка встановлюватиме/які встановлюватимуть курси купівлі та продажу іноземних валют у касах Товариства, у їх відокремлених підрозділах, пунктах обміну валюти.

3.3. Каси Товариства, відокремлених підрозділів та пункти обміну валюти здійснюють операції з купівлі та продажу іноземних валют за гривні лише за курсами, установленими наказі (розпорядженні) фінансової установи, що діють під час проведення цих операцій.

3.4. У касі Товариства, відокремлених підрозділах, пунктах обміну валюти, розташованих за різними адресами (місцезнаходженням), в один і той самий робочий день можуть бути

встановлені різні значення курсів купівлі та продажу іноземних валют.

3.5. Товариство має право змінювати значення курсу купівлі та продажу протягом операційного (робочого) дня з обов'язковим оформленням кожного зміненого значення відповідним наказом (розпорядженням), у якому зазначається час (година, хвилина) зміни курсів.

3.6. Товариство має право отримувати комісійну винагороду за здійснення операцій із обміну готівкової іноземної валюти виключно в гривнях.

3.7. Товариству заборонено здійснювати операції з продажу готівкової іноземної валюти одній фізичній особі в один операційний (робочий) день у межах одного ПОВ, за винятком здійснення таких операцій у незначному розмірі.

3.8. Товариство здійснює валютно-обмінні операції, що перевищують незначний розмір, з дотриманням вимог законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3.9. Товариство самостійно, на підставі своїх внутрішніх документів, приймає рішення про необхідність подання клієнтом документів, пов'язаних зі здійсненням валютно-обмінні операції.

3.12 Товариство під час проведення валютно-обмінної операції зобов'язане враховувати вимоги щодо здійснення фінансовими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції, які встановлюються Національним банком окремим нормативно-правовим актом Національного банку.

3.13. Товариство зобов'язане запобігти проведенню валютно-обмінної операції (відмовити в проведенні валютно-обмінної операції), яка не відповідає вимогам валютного законодавства.

3.14. Товариство, в разі, якщо валютно-обмінна операція пов'язана з уникненням вимог/обмежень/заборон, установлених законами України, що регулюють відносини у сферах забезпечення національної безпеки, запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму чи фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, виконання взятих Україною зобов'язань за міжнародними договорами, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, здійснює заходи, передбачені цими законами України.

3.15. У випадку встановлення Національним банком тимчасових обмежень на здійснення операцій з купівлі-продажу іноземних валют в Україні, валютно-обмінні операції в касі Товариства, пункті обміну валюти мають здійснюватися із урахуванням зазначених обмежень.

3.16. Товариство має право здійснювати валютно-обмінні операції через платіжні пристрої з оформленням квитанції/чека. Меню платіжного пристрою, за допомогою якого надавач фінансових послуг здійснює такі операції, повинно містити інформацію про курс купівлі/продажу/обміну готівкових іноземних валют.

3.17. Форма і зміст квитанції/чека, що формується платіжним пристроєм, має відповідати вимогам нормативно-правових актів щодо здійснення касових операцій та враховувати вимоги законодавства України про запобігання і протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

3.18. Товариство, пункт обміну валюти зобов'язані здійснювати валютно-обмінні операції з оформленням документа, який друкується ПРРО/РРО та застосовується для обліку і

реєстрації валютно-обмінних операцій. Форма і зміст розрахункового документа ПРРО/РРО встановлюються Національним банком, окремим нормативно-правовим актом Національного банку (встановлений в Додатку 7 Положенням про форму та зміст розрахункових документів/електронних розрахункових документів, затвердженим наказом Міністерства фінансів України від 21 січня 2016 № 13, зі змінами, унесеними наказом відомства від 8 червня 2021 № 329), Додаток 4 до цього Положення.

3.19. Товариство, пункт обміну валюти, зобов'язані забезпечити зберігання розрахункових документів ПРРО/РРО в документах дня.

3.20. Касир каси Товариства, пункту обміну валюти видає розрахунковий документ ПРРО/РРО одночасно з прийняттям/видачею фізичній особі коштів. Розрахунковий документ ПРРО/РРО видається не пізніше завершення операції.

3.21. Товариство зобов'язане відображати здійснені операції з купівлі у фізичних осіб готівкової іноземної валюти за готівкові гривні в реєстрі купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти, затвердженого Додатком 3 до Положення про здійснення операцій із валютними цінностями затвердженого Постановою НБУ №2 від 02.01.2019 (Додаток 2 до цього Положення).

3.22. Товариство має право здійснювати ведення реєстру купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти за допомогою програмно-технічних засобів.

3.23. Товариство зобов'язане забезпечити зберігання роздрукованих реєстрів у документах дня.

3.24. Товариство, відокремлений підрозділ, пункт обміну валюти засобами програмно-технічного комплексу зобов'язані щоденно вести звітну довідку про касові обороти за день і залишки цінностей, форма затверджена Положенням про здійснення операцій із валютними цінностями затвердженого Постановою НБУ №2 від 02.01.2019 (Додаток 3 до цього Положення). На момент проведення перевірки касир каси Товариства, відокремленого підрозділу, пункту обміну валюти зобов'язаний роздрукувати зазначену довідку й надати уповноваженим працівникам Національного банку, що здійснюють перевірки з питань дотримання валютного законодавства. Кошти готівки іноземної валюти та/або гривень, наявні в касі на момент перевірки, повинні відповідати сумам, зазначеним у вказаній довідці. Ця довідка зберігається в документах дня.

3.25. Товариство має право доповнювати квитанцію про здійснення валютно-обмінної операції, розрахунковий документ ПРРО/РРО, квитанцію/чек, що формуються платіжним пристроєм, додатковими реквізитами необхідними для здійснення валютно-обмінних операцій.

3.26. Товариство заповнює у квитанції/розрахунковому документі ПРРО/РРО всі необхідні реквізити для проведення валютно-обмінної операції. Виправлення в заповненому тексті не дозволяються.

3.27. Товариство зобов'язане відображати у бухгалтерському обліку валютно-обмінні операції, що здійснюються у вихідні, святкові дні або після закінчення операційного дня (часу) не пізніше наступного робочого дня.

3.28. Товариство купує у фізичної особи та продає фізичній особі залишок іноземної валюти, який менший, ніж номінальна вартість мінімальної банкноти цієї іноземної валюти, що перебуває в обігу, за гривні за курсом, установленим Товариством на час здійснення операції.

3.29. Товариству забороняється відмовляти в здійсненні операції сторно.

3.30. **Оформлення операції з купівлі та/або продажу готівкової іноземної валюти.**

1) купівля готівкової іноземної валюти за готівкові гривні у фізичних осіб.

- *при використанні РРО:*

Касир приймає у клієнта суму грошових коштів в іноземній валюті, перераховує та перевіряє їх на справжність та платіжність використовуючи відповідне обладнання.

У програмному забезпеченні касир заповнює всі необхідні поля ("Обмін Валют" - "Купівля") та натискає "Зберегти";

РРО роздруковує розрахунковий документ - два примірника;

Перший примірник розрахункового документу надається клієнту (фізичній особі), другий - підшивається в касові документа дня.

- *при використанні ПРРО:*

Касир приймає у клієнта суму грошових коштів в іноземній валюті, перераховує та перевіряє їх на справжність та платіжність використовуючи відповідне обладнання.

У програмному забезпеченні касир заповнює всі необхідні поля ("Обмін Валют" - "Купівля") та натискає "Зберегти";

Роздруковує розрахунковий документ - один примірник;

Розрахунковий документ надається клієнту (фізичній особі).

2) купівля готівкової іноземної валюти за готівкові гривні у фізичних осіб.

- *при використанні РРО:*

Касир приймає у клієнта суму грошових коштів, яка необхідна для здійснення купівлі іноземної валюти;

Перераховує та перевіряє їх на справжність та платіжність використовуючи відповідне обладнання;

У програмному забезпеченні касир заповнює всі необхідні поля ("Обмін Валют" - "Продаж") та натискає "Зберегти";

РРО роздруковує розрахунковий документ - два примірника;

Перший примірник розрахункового документу надається клієнту (фізичній особі), другий - підшивається в касові документа дня.

- *при використанні ПРРО:*

Касир приймає у клієнта суму грошових коштів, яка необхідна для здійснення купівлі іноземної валюти;

Перераховує та перевіряє їх на справжність та платіжність використовуючи відповідне обладнання;

У програмному забезпеченні касир заповнює всі необхідні поля ("Обмін Валют" - "Продаж") та натискає "Зберегти";

Роздруковує розрахунковий документ - один примірник;

Розрахунковий документ надається клієнту (фізичній особі).

3) Процес анулювання (сторно) валютообмінної операції.

- *при використанні РРО:*

Касир приймає від клієнта квитанцію/розрахунковий документ РРО/ПРРО;

Касир переконується, що пройшло не більше 15 хвилин від моменту здійснення валютної операції;

Касир приймає від клієнта грошові кошти, які було видано клієнту при здійсненні валютної операції;

Касир перераховує та перевіряє грошові кошти на справжність та платіжність використовуючи відповідне обладнання;

Касир у програмному забезпеченні знаходить відповідну операцію (проводку) і натискає на кнопку "Сторнувати", РРО друкує чек/розрахунковий документ про операцію "Сторно" (два примірники);

Касир проставляє на всіх розрахункових документах РРО відмітку про анулювання операції, а саме: "Анулювання операції". Касир через все поле двох примірників пише латинську літеру "Z", засвідчує підписом та відбитком штампу;

Касир повертає клієнту кошти, згідно анульованого розрахункового документу РРО з новим розрахунковим документом РРО. Повернутий розрахунковий документ РРО про здійснення валютної операції та другий примірник розрахункового документу РРО проведеної операції "сторно" залишається у касира та підшивається в касові документи дня.

- *при використанні ПРРО:*

Касир приймає від клієнта квитанцію/розрахунковий документ ПРРО;

Касир переконається, що пройшло не більше 15 хвилин від моменту здійснення валютної операції;

Касир приймає від клієнта грошові кошти, які було видано клієнту при здійсненні валютної операції;

Касир перераховує та перевіряє грошові кошти на справжність та платіжність використовуючи відповідне обладнання;

Касир у програмному забезпеченні знаходить відповідну операцію (проводку) і натискає на кнопку "Сторнувати", ПРРО друкує чек/розрахунковий документ про операцію "Сторно" (один примірник);

Касир проставляє на всіх розрахункових документах ПРРО відмітку про анулювання операції, а саме: "Анулювання операції". Касир через все поле двох примірників пише латинську літеру "Z", засвідчує підписом та відбитком штампу;

Повернутий розрахунковий документ залишається у касира та підшивається в касові документи дня;

Касир повертає клієнту кошти, згідно анульованого розрахункового документу ПРРО з новим розрахунковим документом ПРРО.

4. ЗАХОДИ ЩОДО ПЕРЕВІРКИ КЛІЄНТА З МЕТОЮ ВИЯВЛЕННЯ ПІДОЗРЛИХ АБО ПОРОГОВИХ ФІНАНСОВИХ ОПЕРАЦІЙ

4.1. Працівники відділень Товариства, які здійснюють валютно-обмінні операції з дотриманням вимог законодавства України про запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення, має право запросити у клієнта ідентифікаційні документи: паспорт та РНОКПП з будь-якої суми на виконання внутрішніх документів фінансової установи з протидії легалізації (відмивання) доходів одержаних злочинним шляхом фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення.

Належна перевірка клієнтів згідно з наступним алгоритмом здійснюється в разі:

- 1) Наявності у касира підозри (клієнт виказує ознаки "нервового занепокоєння");
- 2) Виникнення у касира сумнівів у достовірності отриманих ідентифікаційних даних

клієнта при формуванні «**Опитувальника клієнта**» (може бути сформовано за спрощеним форматом, що формується завдяки програмному забезпеченню яке використовується для здійснення валютно-обмінних операцій після процедури належної перевірки клієнта і під особистий підпис і клієнта і касира при цьому: разом з квитанцією - в разі автоматичного погодження відповідної фінансової послуги відповідальним працівником, та або, додатково, керівником, в разі виявлення факту відношення клієнта до категорії ПЕП або особи, що пов'язана з ПЕП; без квитанції, а, відповідно, й без автоматичного погодження фінансової операції - в разі виявлення факту та/або збігу ідентифікаційних даних клієнта із санкційним переліком та реєстрами з одночасним інформуванням відповідального працівника для здійснення повноцінної процедури "належної перевірки клієнта", згідно до визначень "Положення про здійснення фінансово моніторингу Товариства з обмеженою відповідальністю "ФІНЮНІОН""), приклад наведений в Додатку 5 до цього Положення. В цьому випадку проведення фінансової операції без встановлення ділових відносин можливо виключно після можливого особистого погодження від відповідального працівника по внутрішньому фінансовому моніторингу, а профілю такого клієнта призначається "високий ризик").

- 3) Спроби проведення разової фінансової операції, якщо її сума дорівнює або перевищує 300 000 (триста тисяч) грн;
- 4) Належна перевірка клієнта здійснюється також у разі спроби проведення клієнтом кількох фінансових операцій протягом поточного операційного дня, що можуть бути пов'язані між собою, на загальну суму що дорівнює або перевищує 400 000 (чотириста тисяч) грн.

Алгоритм застосування ризик-орієнтованого підходу наведений схематично (Додаток б).

4.2. Алгоритм дій касира пункту з обміну валют щодо застосування ризик орієнтованого підходу під час проведення фінансових операцій.

Товариство, як Суб'єкт первинного фінансового моніторингу прийняв на себе зобов'язання застосовувати ризик-орієнтований підхід (далі - РОП) щодо ПВК/ФТ, що має бути пропорційним характеру та масштабу її діяльності.

Готівковий характер послуги обміну валют збільшує її вразливість до ВК/ФТ зокрема послуга може бути використана для розміщення готівки злочинцями обмін валют виступає привабливим механізмом для ВК/ФТ. Адже їх використання ускладнює визначення джерела походження коштів та дозволяє уникнути ідентифікації осіб при цьому клієнтами в пункті обміну валют є переважно фізичні особи у тому числі туристи, іноземці. Водночас дуже важливо щоб усі співробітники та представники Товариства, в тому числі, касири, могли вміти відрізнити діяльність клієнта, яка вважається незвичною від діяльності щодо якої є обґрунтовані підозри в тому, що вона пов'язана зі злочинною поведінкою. Незвичною є така діяльність, яка не відповідає відомій або очікуваній діяльності клієнта, або є не характерною цьому типу клієнтів та/або має ознаки "нервового занепокоєння".

1. В процесі надання клієнту послуги з обміну валюти за готівку, незалежно від суми безпосередньо самої фінансової операції, касир повинен самостійно визначити необхідність застосування до свого клієнта процедури "Належної перевірки клієнта" (НПК), керуючись чотирма обов'язковими критеріями (що зазначені вище) та своїм

особистим сприйняттям та досвідом спілкування з клієнтами, що можуть допомогти у визначенні дійсної мети та цілей кожного окремого клієнта.

2. При замовленні клієнтом фінансової послуги на суму в гривневому еквіваленті, що відповідає визначенню як "внутрішня порогова фінансова операція" (на суму від 300 000, 00 грн), застосування початку процедури "Належної перевірки клієнта" є обов'язковим. При цьому касир зобов'язаний: ідентифікувати особу клієнта, а саме запросити у нього прізвище, ім'я, дату народження, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України (або іншого документа, що відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів), дату видачі та орган, що його видав, відомості про місце проживання або місце перебування, реєстраційний номер облікової картки платника податків, номер (та за наявності - серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків, чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії, унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності). Якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по-батькові не є складовими імені, то зазначаються лише складові імені.
 3. Ввести ідентифікаційні дані клієнта в програмне забезпечення Товариства для подальшої процедури верифікації та перевірки по санкційним перелікам, відповідно до вимог діючого законодавства України в сфері ПВК/ФТ/ФРЗМЗ та "Положення про здійснення фінансово моніторингу Товариства з обмеженою відповідальністю "ФІНЮНІОН"".
 4. Отримати від програмного забезпечення Товариства (сформованого за ідентифікаційними даними конкретного клієнта) первинний документ "Опитувальник клієнта" та ознайомити його з цим клієнтом під його особистий підпис.
 5. Завірити вже своїм особистим підписом цей "Опитувальник клієнта", що підтверджує процедуру завершення ідентифікації і верифікації клієнта та долучити до пакету отримані документи (паспорт та код РНОКПП) у вигляді фото або сканованої копії. Сформований пакет вищезазначених документів щодо процедури НПК, завантажити в програмному забезпеченні розділ документи ФМ або на електронну пошту відповідального працівника за здійснення фінансового моніторингу для подальшої архівації.
 6. За допомогою програмного забезпечення отримати сформований бланк погодження Відповідальним працівником разом з "Опитувальником клієнта" як факт погодження (дозволу) проведення фінансової операції для клієнта, до якого була застосована процедура НПК.
 7. В разі не отримання від програмного забезпечення відповідного бланка погодження, касиру забороняється проведення фінансової операції, замовленої клієнтом як такої що не погоджена з відповідальним працівником з питань фінансового моніторингу. В цьому випадку касиру потрібно відмовити клієнту в проведенні валютно-обмінної операції, без деталізації пояснень причин відмови, окрім того факту, що він (клієнт) не пройшов процедуру фінансового моніторингу і, відповідно, не отримав погодження.
- Н.В.** Порушення касиром такої заборони, може призвести до значних адміністративних, цивільних та або кримінальних заходів впливу щодо нього особисто, значних фінансових витрат безпосередньо Товариством та нанести шкоду діловій репутації її керівників та

власників.

5. ПОРЯДОК ПІДКРІПЛЕННЯ ГОТІВКОВОЮ ІНОЗЕМНОЮ ВАЛЮТОЮ ТА ГОТІВКОВИМИ ГРИВНЯМИ СТРУКТУРНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ТОВАРИСТВА

5.1 Товариство до початку роботи відділення підкріплює касу відділення готівковими коштами в національній та іноземній валютах відповідно до встановленого розміру авансу в національній валюті в готівковій формі;

5.2. Товариство видає готівку уповноваженій особі відділення (касиру або начальнику відділення) за прибутково-видатковим касовим ордером.

6. ПЕРЕЛІК ВІДПОВІДАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ, ЯКІ МАЮТЬ ПРАВО ЗДІЙСНЮВАТИ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

6.1 Відповідальні працівники, які мають право здійснювати валютні операції: начальник відділення та касир відділення. Перелік ініціалів, прізвищ працівників каси, допущених до здійснення валютних операцій, затверджується наказом директора Товариства. Забороняється доручати виконання службових обов'язків начальника відділення та/або касира відділення Товариства особам, на яких не покладено такі обов'язки наказом директора Товариства.

7. ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ВАЛЮТНО-ОБМІННИХ ОПЕРАЦІЙ ЗА ДЕНЬ

7.1 Операції відділень фінансової установи з отримання авансу, підкріплень готівкою та здачі готівки уповноваженому працівнику Товариства здійснюється з оформленням службового документу РРО/ПРРО

7.1 Службовий документ оформляється окремо на кожну валюту;

7.2 Виправлення у службових документах забороняється. Усі обов'язкові реквізити мають бути заповнені.

7.3 По закінченню операційного дня касир відділення Товариства складає звітну довідку про касові обороти за день і залишки цінностей та реєстр купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти, яка разом з касовими документами зберігається у документах дня.

7.4 Усі документи за операційний день по валютним операціям прошиваються не більше ніж за 10 операційних днів (за останню декаду місяця дозволяється прошивати за 11 днів) та передаються до Товариства не рідше ніж один раз на 6 календарних місяців. При незначній кількості документів дозволяється прошивати документи за повний календарний місяць.

8. ОПИС ЗАВДАНЬ, ЯКІ ПІДЛЯГАЮТЬ ВИКОНАННЮ ПІДРОЗДІЛАМИ ТОВАРИСТВА ПРИ ЗДІЙСНЕННІ ВАЛЮТНО-ОБМІННИХ ОПЕРАЦІЙ

8.1 При здійсненні валютних операцій підрозділи Товариства виконують наступні завдання:

- Відділення (ПОВ) Товариства - безпосередньо здійснюють торгівлю валютними цінностями в готівковій формі, відповідно до вимог цього Положення; формують та передають до фінансової установи касові документи (документи дня);
- Відділ бухгалтерського обліку та звітності - забезпечує ведення бухгалтерського обліку, операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі відповідно до цього Положення; забезпечує формування та своєчасне подання звітності до Національного банку України, інших державних органів щодо проведення торгівлі валютними цінностями в готівковій формі; встановлює ліміти кас відділень;
- Операційний відділ - забезпечує касирів ПОВ Товариства методичними рекомендаціями

щодо проведення валютних операцій; забезпечує формування та зберігання архіву касових документів; здійснює перевірки правильності ведення касових операцій та дотримання касової дисципліни; здійснює підкріплення готівкою ПОВ Товариства;

- Служба внутрішнього аудиту (юридичний відділ або штатний юрист) - забезпечує контроль за дотриманням чинного законодавства під час проведення валютних операцій ПОВ Товариства шляхом проведення планових та позапланових перевірок;
- Служба внутрішнього фінансового моніторингу (відповідальний працівник за здійснення фінансового моніторингу) - забезпечує належну організацію внутрішньої системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та проведення первинного фінансового моніторингу при проведенні валютних операцій; методологічне забезпечення виконання працівниками ПОВ Товариства завдань та обов'язків у сфері фінансового моніторингу.

8.2 Інші підрозділи Товариства виконують окремі завдання, пов'язані з проведенням торгівлі валютними цінностями в готівковій формі, в межах їх компетенції та на підставі внутрішніх положень Товариства про відповідні підрозділи.

9. ПОРЯДОК ВЗАЄМОДІЇ МІЖ СТРУКТУРНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ТОВАРИСТВА ПІД ЧАС ЗДІЙСНЕННЯ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ В ГОТІВКОВІЙ ФОРМІ

При проведенні операцій, що підлягають фінансовому моніторингу, другий пакет з копіями відповідних сторінок документів, які посвідчують особу та копія документу, виданого органами державної податкової служби про присвоєння реєстраційного номеру облікової картки платника податків або копія сторінок паспорту громадянина України, в якому проставлено відмітку органів державної податкової служби про відмову від одержання реєстраційного номеру облікової картки платника податків (якщо фізична особа є резидентом), разом з "Опитувальником клієнта" передається начальником відділення для подальшої обробки і узагальнення інформації про валютні операції, що підлягають фінансовому моніторингу у відділ фінансового моніторингу Товариства (відповідальному працівнику за здійснення фінансового моніторингу).

10. ПОРЯДОК ДОСТУПУ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ - ФІЗИЧНИХ ОСІБ ДО ДОКУМЕНТІВ ТА ІНШОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПОВ'ЯЗАНОЇ ІЗ НАДАННЯМ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

10.1. У касі ПОВ Товариства, в доступному для огляду клієнтами місці (на стенді або іншому оформленні) розміщується така інформація:

- копія наказу Товариства про встановлення курсів купівлі та продажу іноземних валют. Начальник відділення Товариства або уповноважена особа (касир), засвідчує копію такого наказу власноручним підписом та відбитком штампу (печатки) відділення Товариства;
- перелік валютних операцій, які здійснює каса відділення Товариства;
- повідомлення про обов'язковість здійснення касиром операцій "сторно" протягом 15 хвилин після проведення валютної операції з готівковими коштами в разі звернення клієнта з відмовою від раніше здійсненої операції за умови пред'явлення клієнтом першого примірника квитанції/розрахункового документу РРО/ПРРО;
- повідомлення про те, що відділення Товариства не здійснюють операції з конвертації

- готівкової іноземної валюти;
- повідомлення про ознаки значного зношення/пошкодження банкнот іноземної валюти, які приймаються банками, небанківськими установами на інкасо на території України (відповідно до Додатка №1 до цього Положення);
 - повідомлення про касира відділення, який здійснює обслуговування та проводить валютні операції (прізвище, ініціали);
 - копія витягу з реєстру осіб, яким видано ліцензію на торгівлю валютними цінностями у готівковій формі;
 - місцезнаходження відділення Товариства;
 - заборону здійснення будь-яких операцій з використанням російських рублів та/або білоруських рублів.

Зазначена інформація може додатково розміщуватись на електронних пристроях та має відповідати змісту рішень, прийнятих та оформлених у вигляді паперового та/або електронного документу.

11. ПОРЯДОК ЗБЕРІГАННЯ КАСОВИХ ДОКУМЕНТІВ ПОВ'ЯЗАНИХ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯМ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ У ГОТІВКОВІЙ ФОРМІ

11.1 Касові документи (документи дня) комплектуються в хронологічному порядку, переплітаються в окремі папки або прошиваються та зберігаються відповідно до законодавства України в приміщенні з обмеженим доступом та належними умовами зберігання відповідальною особою, на яку директором Товариства покладено обов'язок щодо їх зберігання. До касових документів (документів дня) належать: розрахункові документи РРО/ПРРО, реєстри куплених та проданих валютних цінностей, звітні довідки про касові обороти за день і залишки цінностей, накази про встановлення курсів валют та інші документи, передбачені чинним законодавством України та цим Положенням.

Касові документи (документи дня) зберігаються не менше 5 років від дня проведення операції.

12. ПОРЯДОК ЗДІЙСНЕННЯ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ ЗА ПРОВЕДЕННЯМ ВАЛЮТНИХ ОПЕРАЦІЙ З ГОТІВКОЮ

12.1. Оперативний контроль за проведенням валютних операцій відповідно до вимог чинного законодавства України та норм цього Положення здійснює начальник відділення (відповідальна особа). Касові документи, згідно з вимогами цього Положення, підписуються виконавцем, який несе відповідальність за достовірність даних по проведених операціях. В кінці дня начальник відділення (відповідальна особа) звіряє залишки по касі з даними звітної довідки про касові обороти за день і залишок цінностей.

13. ПОРЯДОК ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПОСАДОВИХ ОСІБ ЗАЙНЯТИХ БЕЗПОСЕРЕДНЬОЮ РОБОТОЮ З КЛІЄНТАМИ

13.1. Відповідальність за неухильне виконання внутрішніх наказів і розпоряджень, а також своєчасне ознайомлення з роз'ясненнями головного офісу Товариства несуть начальники відділень (відповідальні особи) та касири.

13.2. Посадові особи Товариства, до посадових обов'язків яких належить безпосередня робота з клієнтами по наданню фінансових послуг зобов'язані:

- керуватись у роботі чинним законодавством України, в тому числі нормативно-правовими актами, які регулюють надання фінансових послуг та захист прав споживачів

фінансових послуг;

- виконувати свої посадові обов'язки на підставі посадових інструкцій, цього Положення та внутрішніх документів, що регламентують діяльність Товариства;
- надавати органам контролю і нагляду Товариства документи, необхідні для моніторингу відповідності здійснення ними своїх посадових обов'язків.

13.3. Посадові особи, до посадових обов'язків яких належить безпосередня робота з клієнтами по наданню фінансових послуг несуть відповідальність за вчинені ними дії в порядку та в межах, передбачених чинним законодавством.

Додаток 1

**Ознаки значного зношення/пошкодження банкнот іноземної валюти, які приймаються Товариством,
пунктами обміну валюти на території України**

До зношених банкнот належать банкноти, які мають одну або більше з таких ознак зношення або пошкодження:

- 1) потертості, часткова втрата фарби на зображеннях, розпушення паперу, втрата папером жорсткості;
- 2) забруднення, плями, написи, відбитки штампів/печаток, крім штампів або написів про погашення «до обміну», «неплатіжна» (уключаючи видимі під дією ультрафіолетових променів), площа кожного з яких менше або дорівнює 400 мм², колір яких контрастує з кольором навколишнього зображення або навколишньої незадрукованої ділянки банкноти (за винятком банкнот, зафарбованих спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей або тих, що мають характерне контурне забарвлення, яке може свідчити про спрацювання спецпристрою для зберігання цінностей);
- 4) надриви або надрізи довжиною кожний понад 5 мм, що можуть бути склеєні прозорою клейкою полімерною або за допомогою клею паперовою стрічкою завширшки не більше ніж 10 мм у спосіб, який би не призводив до склеювання сусідніх банкнот у корінці;
- 5) отвори та проколи, відірвані краї або кути, площа кожного з яких більша ніж 10 мм².

До значно зношених банкнот належать банкноти, що мають одну або більше суттєвих ознак зношення або пошкодження (незалежно від наявності ознак зношення, зазначених у попередньому пункті).

Ознаками значного зношення або пошкодження є:

- 1) банкноти, пошкоджені внаслідок дії хімічних речовин, води, вогню та/або з утраченими частинами (отворами), що зберегли цілу частину, площа якої не менше ніж 55% початкової площі банкноти;
- 2) банкноти, розірвані (розрізані) на дві частини, на яких збереглись обидва однакові серійні номери, і загальна площа цих частин є не меншою, ніж 55% початкової площі банкноти;

- 3) банкноти, складені (склеєні) з двох суміжних частин різних банкнот одного номіналу та дизайну, якщо одна з частин має не менше ніж 50% початкової площі, а загальна площа цих частин становить не менше ніж 98% початкової площі банкноти;
- 4) забруднення, плями, написи, відбитки штампів/печаток, крім штампів або написів про погашення "до обміну", "неплатіжна" (уключаючи видимі під дією ультрафіолетових променів) площею кожні понад 400 мм², колір яких контрастує з кольором навколишнього зображення або навколишньої незадрукованої ділянки банкноти (за винятком банкнот, зафарбованих спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей або тих, що мають характерне контурне забарвлення, яке може свідчити про спрацювання спецпристрою для зберігання цінностей);
- 5) банкноти, які внаслідок забруднення мають свічення під дією ультрафіолетових променів по всій площині банкноти (за винятком банкнот, зафарбованих спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей або тих, що мають характерне контурне забарвлення, яке може свідчити про спрацювання спецпристрою для зберігання цінностей);
- 6) банкноти, оброблені спеціальними хімічними реактивами під час проведення оперативних заходів чи слідчих дій;
- 7) банкноти, склеєні з порушенням вимог, що перешкоджає їх обробленню на автоматизованих системах оброблення банкнот (недотримано вимоги пункту 4 попереднього розділу);
- 8) заламіновані банкноти;
- 9) банкноти, розірвані (розрізані) на дві частини, на яких немає хоча б одного серійного номера, і загальна площа цих частин є не меншою, ніж 55% початкової площі банкноти;
- 10) банкноти, розірвані (розрізані) на три або більше частин, включаючи склеєні;
- 11) банкноти, пошкоджені під час надзвичайного режиму;
- 12) банкноти, значно пошкоджені внаслідок дії хімічних речовин, води, вогню та/або мають свічення під дією ультрафіолетових променів, деструкцію та обвуглення паперу на окремих ділянках або по всій площі банкноти, і площа яких під час приймання та оброблення може стати меншою, ніж 55% початкової площі банкноти, або внаслідок чого створилася цілісна група пошкоджених банкнот, яку неможливо розділити;
- 13) банкноти, забруднені хімічними та радіоактивними речовинами, будь-якими токсичними органічними субстанціями, що впливають або за певних умов можуть негативно впливати на здоров'я людини;

14) банкноти, зафарбовані спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей або мають характерне контурне забарвлення, що може бути наслідком спрацювання спецпристрою для зберігання цінностей (далі - банкноти, зафарбовані спеціальним розчином унаслідок несанкціонованого втручання в спецпристрій для зберігання цінностей).

*Для визначення загальної площі банкноти, що збереглася, застосовується сітка для визначення загальної збереженої площі банкноти;

(найменування та місцезнаходження Товариства, відокремленого підрозділу,
пункту обміну іноземної валюти)

РЕЄСТР

купленої та/або проданої готівкової іноземної валюти за " _____ " _____ 20__ року

№ з/п	Час здійснення операції	Назва іноземної валюти (код)	Сума іноземної валюти	Курс	Сума гривень	Номер виданого касового документа	Вид операції (0 - купівля, 1 - продаж)	Відмітка про проведення операції сторно
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Усього							

Усього куплено/продано за _____ :
валютою _____

_____ (код валюти) (сума купленої/проданої іноземної валюти
словами)

Касир _____
(підпис)

* Реквізит "Касир" для електронного документа має містити кваліфікований електронний підпис касира.

Додаток 4

Додаток 7
до Положення про форму
та зміст розрахункових документів
(пункт 1 розділу VIII)

Форма № ФКЧ-5

ФІСКАЛЬНИЙ КАСОВИЙ ЧЕК ЗА ОПЕРАЦІЄЮ З ТОРГІВЛІ ВАЛЮТНИМИ ЦІННОСТЯМИ В ГОТІВКОВІЙ ФОРМІ

Рядок

1.	Найменування суб'єкта господарювання										
2.	Назва господарської одиниці										
3.	Адреса господарської одиниці										
4.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">ІД</div> Податковий номер										
5.	Ідентифікатор платіжного пристрою (у разі наявності)										
6.	Адреса розміщення платіжного пристрою (у разі наявності)										
7.	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px;">ЕПЗ</div> Реквізити електронного платіжного засобу (платіжної картки) ¹										

8.	ПЛАТІЖНА СИСТЕМА																							
9.	Код авторизації або інший код, що ідентифікує операцію в платіжній системі та/або код транзакції в платіжній системі, значення коду (у разі наявності)	<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>																						
10.	Назва операції (купівля, продаж, обмін іноземної валюти, операція «сторно»)																							
11.	Назва і код прийнятої валюти																							
12.	Сума прийнятої валюти																							
13.	Курс																							
14.	Назва і код валюти до видачі																							
15.	Сума валюти до видачі																							
16.	Сума комісійної винагороди (у разі наявності)																							
17.	Дані про клієнта (прізвище, ім'я та по-батькові (за наявності) фізичної особи)																							
18.	Додаткові реквізити, які необхідні для проведення операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі (зазначаються у випадках, передбачених чинним законодавством)																							
19.	КАСИР	Підпис касира ²																						

20.	Заокруглення											
21.	До сплати											
22.	Фіскальний номер касового чека/ фіскальний номер електронного касового чека											
	Поточна дата							Час проведення розрахунку				
23.	QR-код ³											
24.	ЗН	Заводський номер реєстратора розрахункових операцій ⁴										
25.	ФН/ ФН ПРРО	Фіскальний номер реєстратора розрахункових операцій/ Фіскальний номер програмного реєстратора розрахункових операцій										
26.	ЧЕК З ТОРГІВЛІ ВАЛЮТНИМИ ЦІННОСТЯМИ	Найменування або логотип виробника										

¹. Допустимі правилами безпеки платіжної системи.

². Якщо це передбачено правилами платіжної системи.

³. QR-код зазначається у разі наявності.

⁴. Заводський номер для програмних реєстраторів розрахункових операцій не зазначається.

Примітка.

Рядки 5-9 (у разі необхідності) зазначаються для операцій з торгівлі валютними цінностями, які здійснюються через платіжні пристрої з використанням електронних платіжних засобів.

Рядки 17, 18 заповнюються (у разі необхідності) лише під час здійснення операцій з торгівлі валютними цінностями в готівковій формі на суму (в еквіваленті), що дорівнює чи перевищує розмір, установлений для фінансових операцій, що підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу

відповідно до вимог законодавства України про запобігання і протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

У разі якщо загальна сума здійсненої операції (отриманих послуг) не кратна найменшому номіналу грошових знаків національної валюти, встановленому Національним банком України в якості засобу платежу, результат заокруглення суми оплати у готівковій формі, виконаний відповідно до вимог Національного банку України щодо оптимізації обігу монет дрібних номіналів, друкується після рядка 19 з написом «Заокруглення». Наступним рядком друкується «До сплати» і сума після заокруглення.

**{Положення доповнено новим Додатком 7 згідно з Наказом Міністерства фінансів № 329 від 08.06.2021}*

(найменування та місцезнаходження відокремленого підрозділу, пункту обміну іноземної валюти)

Опитувальник клієнта

№ з/п	Прізвище, імя, по-батькові	Дата народження	Номер і, за наявності, серія, паспорту*	Дата видачі паспорту	Орган, який видав паспорт	Місце проживання/реєстрації	РНОКПП

Касир

_____ (підпис)
М.П.

Клієнт

_____ (ПІБ, підпис)

Дата, час _____

* або іншого документу, що посвідчує особу та відповідно до законодавства України може бути використаний на території України для укладення правочинів

